С П Р А В К А

за постъпилите предложения, след проведени обществени консултации по Консултационен документ относно проект на Закон за критичните субекти, публикуван на 31.12.2024 г. на Портала за обществени консултации на Министерския съвет и на интернет страницата на Министерството на вътрешните работи, във връзка с извършването на цялостна предварителна оценка на въздействието по реда на Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието

Лице	Предложение	Приема/не приема	Мотиви
1. grainis **31 декември 2024 г. 15:52:05 ч.**	**Становище на Института за Биомаса и Биогорива** Нека не се лъжем и да си го кажем направо и ясно : настоящият Документ е създаден вследствие на многобройните и системни хибридни и дори директни ежедневни атаки на Русия върху стратегически (военни, и не само) обекти, и лица с антипутинска дейност, пребиваващи на територията на ЕС и другаде. За каквито организирани и щедро платени диверсии нашата система за Национална Сигурност и Отбрана се оказва безсилна да се справи, и не би могла, ако разчита единствено и само на пожелания. Или казано иначе, на практика в момента сме в състояние на война, без ни най-малко да сме подготвени за нея. Как ще противодействаме на атака например срещу АЕЦ Козлодуй от терорист с преносим ЗРК Джавелин например, който изстрелва от рамо един или повече мощни снаряди по някой от реакторите ? Или пък по стената на язовир Искър ? Изброените в Консултационния Документ видове критични субекти обхващат едва ли не цялата ни икономика. За осигуряване на устойчива защита на този дълъг списък застрашени обекти ще са нужни средства в размер на милиарди евро, с каквито печално закъсалата ни икономика не разполага. Както се казва, за каквото и да си говорим, става дума за пари. Няма как да осигурим подобни средства за охрана и отбрана по обичайните начини - данъци, мита и прочее. При 20 млрд.лв. дупка в бюджета, за кое по-напред да даваме пари - за пенсии или за отбрана ? Инвеститорите бягат. Добре че са заемите, но скоро и те ще секнат. Трябва да търсим АЛТЕРНАТИВНИ източници за мащабно СОБСТВЕНО финансиране - и като единствен възможен според нас такъв източник	Не се приема	Липсват конкретни предложения, свързани с предмета на обществената консултация.

	предлагаме проекта за Монетарен Механизъм "Зелен Трилионен Фонд" - green-trillion.alle.bg , базиран на очакваните неограничени, гигантски приходи генерирани от иновативни високи технологии като например такива за евтин добив на Водород и Биогорива, от бързорастящи - в рамките на часове, организми и биосистеми, отглеждани в хиперинтензивна среда - biomass-en.alle.bg . Ако някой знае друг подобен начин да генерираме средства с които на практика да се спасим като народ и държава, да каже. Само подобен проект за алтернативно финансиране би могъл да ни помогне да изградим ултрамодерни Отбранителни Сили способни да отговорят адекватно на днешните предизвикателства и заплахи - army.alle.bg . Каним тези, които ще кажат че всичко това са болни фантазии, на дебат, в който всяка страна да зададе своите въпроси и изложи своите аргументи. Ще приемем всеки разумен довод, но не и механично отхвърляне.		
2. grainis@abv.bg 02 януари 2025 г. 13:20 ч., Емил Михайлов – техн. директор на Институт за стратегически проекти, становището е получено в МВР	Уважаеми Господа, Във връзка с публикувания за обсъждане Консултационен документ относно проектозакона за устойчивост на критичните субекти, бихме искали да изкажем следното мнение: Едва ли някой се съмнява, че светът е във война – разделен на два отчетливо разграничени враждебни лагера, противостоящи и ескалиращи – по един и друг начин, участието си – както с оръжия в реални бойни действия на фронта в Украйна, така и във всякакви хибридни форми на враждебни действия, които набират обхват и скорост с главоломна бързина. Освен войната в Украйна и сблъсъците в Близкия изток, свидетели сме и на все по-мощни природни бедствия, свързани с климатичните промени, както и на глобални епидемии от непознати досега болести. Изброените в публикувания от вас текст за проектозакон дълъг списък на заплахи и видове критични субекти обхващат едва ли не цялата ни икономика. И както се признава в текста, националната ни система за сигурност е неспособна и неподготвена да се справи с тяхната защита.	Не се приема	Липсват конкретни предложения, свързани с предмета на обществената консултация.

	За изграждане на такава устойчива и напълно ефективна система ще са нужни гигантски, многомилиардни средства – които закъсалата ни икономика няма откъде да вземе. С дупка от 20 млрд. лв. в бюджета, с бягащи от нас инвеститори, с все по-трудно събиране на данъчни и митнически сборове, критично свиване на бизнеса (според последния анализ на БНБ) и теглене на заеми на корем, задачата става все по-трудна и системата ни за охрана, отбрана и оцеляване – все по-немощна да отговори адекватно на предизвикателствата. В тази връзка предлагаме Проект, който би осигурил неограничено финансиране, с което би могъл да се окаже единствен работещ ход и изход от патовата ситуация: Проектът за Монетарен Механизъм „Зелен Трилионен Фонд“ (ЗТФ/GTF) – green-trillion.alle.bg се основава на идеята за генериране на гигантски – дори трилионни по размер средства, в кратък срок, за финансиране на мащабни проекти и инициативи. GTF е първият по рода си проект от този вид в света. GTF може да помогне с финансирането на проекти на ЕС като Зелената сделка и проектите по Плана за възстановяване. Не само ще бъдат генерирани неограничени, гигантски средства, но и ще бъде направена огромна стъпка за чисто и напълно декарбонизирано зелено бъдеще на Съюза. Също така GTF може да бъде инструмент за осигуряване на достатъчно средства за изграждане на нова Система за колективна сигурност срещу различни хибридни и физически атаки и заплахи от Русия и нейните съюзници, вкл. мощни Отбранителни Въоръжени Сили на ЕС, плюс закупуване на достатъчно оръжия, боеприпаси и т.н. като помощ за отбрана и победата на Украйна. Генерирането на такъв гигантски фонд ще се основава на приходите, които се очаква да дойдат от развитието в авангардната, но изключително проста SGB-Биотехнология - biomass.alle.bg, разработена от Института за биомаса и биогорива - ibb.alle.bg, за свръхевтино, хиперинтензивно аквапонно производство и световен износ на 100% CO2-неутрална, инженерна,		

	оранжерийно-култивирана биомаса, добита от свръх-бързорастящи – в рамките на часове организми и биосистеми (SGB), консумиращи единствено и само рециклирана вода и CO2 от въздуха – или от комен на ТЕЦ, като стерилно-чист заместител на въглищата и газа на ТЕЦ-овете, и като суровина за много други видове зелени биогорива, храни, фуражи, торове, влакна, пулпове, масла, протеини, биополимери, CCUS-структурни биокомпозити, медикаменти и др., с почти нулева себестойност. Също така, големи приходи ще бъдат реализирани чрез разработване на усъвършенствани зелени водородни, водород-хибридни и други технологии, разработени от Грейнис ООД Водород България за последните ни 20 години научноизследователска и развойна дейност - green-deal.alle.bg При добра организация, GTF може да започне работа в рамките на 2-3 години. Вярваме, че проектът GTF ще пребори бедността и ще даде тласък на икономиката на целия ЕС и особено на по-бедните държави-членки, създавайки множество нови зелени предприятия с гигантски приходи и разкрити милиони нови работни места. След минимално първоначално външно стартово финансиране, GTF постепенно ще стане 100% самофинансиращ се орган, без да включва никакви бюджетни пари на данъкоплатците или банкови заеми. Развитието и масовото прилагане на проекта ще може дори да премахне в бъдеще всички банкови, данъчни, пенсионни и осигурителни системи, като ги замени с един-единствен, интегриран GT-Гаранционен фонд, опериращ със 100% застраховани срещу риск активи, контролирани единствено от специалисти на Фонда. Тоест, приключва се веднъж завинаги с понятието „Длъжник“. Нови Зелени Застрахэвки биха могли да заменят съществуващите безумни застраховки за добив на въглища, нефт и газ, като обезпечение срещу финансиране от GTF на големи зелени проекти. Допълнителни проекти ще бъдат финансираните от GTF като например Трилионния Детски Фонд - kidsfund.alle.bg, а също така и Младежки, Пенсионен, Болничен и др. фондове.		

	GTF е и основата на мащабната макро-икономическа стратегия „БГ-Развитие“ – bg-razvitie.alle.bg. Моля вижте и прикачения файл с изброени и подробно описани някои конкретни стъпки за справяне с комплексните предизвикателства и заплахи. Каним на дебат всеки който смята, че гореказаното са просто неосъществими болни фантазии, и всеки, който има разумни въпроси и солидни аргументи, а не просто желание за механично отрицание и отхвърляне на идеята. Също така бихме искали тези, които отрицават и отхвърлят, да предложат ТЕХЕН проект – за което ще се радваме. Твърдим обаче, че изложеното по-горе е единственият възможен работещ ход да бъдем максимално подготвени за всякакви глобални предизвикателства и изненади и не само да оцелеем като нация и държава, но и да благоденстваме. ОТ ПРИКАЧЕНИЯ ФАЙЛ: **Институт за Стратегически Проекти** **СТАНОВИЩЕ** Относно: **Консултационния документ** по **Закон за устойчивост на критичните субекти** **Уважаеми Господа,** Във връзка с предоставения за обсъждане Консултационен документ за Закон за устойчивост на критичните субекти, екипът на Института за Стратегически Проекти (ИСП/ISP) - strategy.alle.bg, предлага следното: Едва ли някой се съмнява, че светът е във война – разделен на два отчетливо разграничени враждебни лагера, противостоящи и ескалиращи – по един и друг начин, участието си – както с оръжия в реални бойни действия на фронта в Украйна, така и във всякакви хибридни форми на враждебни действия, които набират обхват и скорост с главоломна бързина.	Не се приема	Липсват конкретни предложения, свързани с предмета на обществената консултация.

	Освен войната в Украйна и сблъсъците в Близкия изток, свидетели сме и на все по-мощни природни бедствия, свързани с климатичните промени, както и на глобални епидемии от непознати досега болести. Изброените в публикувания текст за проектозакон дълъг списък на заплахи и видове критични субекти обхващат едва ли не цялата ни икономика. И както се признава в текста, националната ни система за сигурност е неспособна и неподготвена да се справи с тяхната защита. За изграждане на такава устойчива, умна и напълно ефективна система ще са нужни гигантски, многомилиардни средства – които закъсалата ни икономика няма откъде да вземе. С дупка от 20 млрд. лв. в бюджета, с бягащи от нас инвеститори, с все по-трудно събиране на данъчни и митнически сборове, критично свиване на бизнеса (според последния анализ на БНБ) и теглене на заеми на корем, задачата става все по-трудна и системата ни за охрана, отбрана и оцеляване – все по-немощна да отговори адекватно на предизвикателствата. В тази връзка предлагаме Проект за Алтернативно Финансиране чрез създаване на Иновативен Монетарен Механизъм, който нарекохме „Зелен Трилионен Фонд“ (ЗТФ/GTF) – green-trillion.alle.bg би осигурил неограничено финансиране, с което би могъл да се окаже единствен работещ ход и изход от патовата ситуация: Проектът за Монетарен Механизъм „Зелен Трилионен Фонд“ (ЗТФ/GTF) – green-trillion.alle.bg, базиран на неограничените, гигантски приходи от експорт, очаквани да бъдат генерирани с надграждането и развитието на отдавна известни авангардни зелени високи технологии в областта на добива на водород, биогорива, храни, материали, с неизчислим позитивен ефект във връзка с климатичните промени – cliamatchange.alle.bg. Генерираните по този проект огромни средства ще бъдат използвани на първо място за финансиране на мероприятия свързани със защита на населението от хибридни и други атаки, природни бедствия, епидемии, пътни инциденти и др., както следва: - Изграждане на напълно изолирани Подземни Инженерни Структури –ПИС, в естествени и изкуствено създадени подземни пещери (напр. изоставени мини, сухи каменисти дерета, покрити със защитни ж/бетонни плочи с		

	насипана пръст и посадени растения върху тях, за допълнителен еко-ефект) за евакуация на големи маси хора; за монтаж на подземни Вертикални Многоетажни Аквапонни Ферми за автономен добив от вода, на кислород, на възобновяема, неизчерпаема зелена електро и топлоенергия, биогорива, храни, биополимери, медикаменти – biomass-en.alle.bg почти нулева себестойност – nula-energia.alle.bg. Освен това подземните обекти ще се използват за масово изнасяне и безопасна в случай на война или бедствие работа в тях, на обекти на енергетиката; за складиране и производство на военна техника, оборудване, муниции, бронезащити - defense.alle.bg , в защитена от бомбардировки среда – вкл. за подземни писти за рулиране и ускоряване на изтребители и други самолети и хеликоптери преди излитането им на повърхността. Ако Украйна например беше създала такава система от подземни структури (което им предложихме преди време), сега нямаше да има проблем с разрушената си от руските бомбардировки енергетика и с укриването на своите изтребители и ЗРК системи. ПИС предлагат не само пълна защита и автономно изхранване на огромни маси хора за дълги периоди от време – вкл. ако се наложи с години – в случай на причинена от природни фактори (изригване на мега-вулкан, удар от астероид) или от човешки (ядрена война, смъртоносна епидемия) „ядрена зима“ например. Освен всичко останало, ПИС предлагат и уникална възможност за отклоняване на огромни маси вода през подземни тунели в гигантски резервоари, в случай на масивни наводнения – подобно на гигантската японска подземна „катедрала“ – колектор на води, предпазваща Токио от наводнения в случай на цунами. В условията на мир обаче, тези структури съвсем няма да бездействат – ще разкриват милиони нови високоплатени работни места за млади дигитални биофермери и ще произвеждат зелени биогорива и храни, генериращи стотици милиарди евро приходи от експорт - bg-razvitie.alle.bg. - Изграждане на Национална Дрон-Система - drones.alle.bg за интерактивно (вкл. с пряка намеса) наблюдение и контрол с хиляди дронове на		

	Републиканската Пътна Мрежа – особено на най-критичните и опасни участъци, за движение с превишена скорост и др. нарушения, и след очевидна употреба на алкохол и наркотици; асистенция за движение на шофьорите „по уреди“ при нулева видимост; при катастрофи; наблюдение на границите; на стратегически обекти; на струпвания на големи маси хора на стадиони, площади, в зали; на природни бедствия, аварии; препятствия на пътя; горски, промишлени и битови пожари – гасене от въздуха с имплозивни муниции и спасяване на хора с дронове; издирване на изчезнали, помагане на претърпели катастрофа или бедстващи в дивата природа хора, с доставки на храна, вода, телефон, радиопредавател, батерии, медицински материали, гориво, облекла, палатки, инструменти; извозване на пострадалите с дрон-линейки; издирване и ликвидиране на терористи (например терорист с Джавелин на рамо, готвещ се да изстреля един или повече снаряди по реакторите на АЕЦ или по стената на язовир Искър например), издирвани престъпници; крадени МПС, и др. Подобна схема ще спаси хиляди хора от смърт и инвалидност и ще спести милиони от щети. - Изграждане на съвършено нови, ултрамодерни и дори футуристични противоземетръсни мегаполиси, градове и села – sofia-futura.alle.bg; - Изграждане на съвършено нова, ултрамодерна Българска Армия - army.alle.bg; - Изграждане на Български Аерокосмически Въоръжени Сили - bgspace.alle.bg. През 2026 г. ИСП стартира в ИЗ Божурище проекта„Зелен Трилионен Фонд“ съвместно с Грейнис ООД Водород България и Института за Биомаса и Биогорива, и с помощта на инвеститори от САЩ и Италия. Проектът е в основата и на всеобхватната ни стратегия БГ-Развитие - bg-razvitie.alle.bg, за нареждане на България в челото на най-богатите и успешни световни икономики в рамките на 10-15 години, както и Социалната ни Програма за Радикално Благоденствие - blagodenstvie.alle.bg.		

	Както споменахме, проектът „ЗТФ“ е създаден на база съществуващи авангардни водородни и биотехнологии, ползвани от десетилетия и векове, които ние надградихме чрез комбиниране и добавяне на нови научни открития. Финансирането по линия на ЗТФ ще бъде неограничено, грантово, извънбюджетно, извънбанково, извъневрофондово. Каним на дебат всеки който смята, че гореказаното са просто неосъществими болни фантазии (проф. Тагарев например спомена, че проектът „БГ-Армия“ е нереален, без да каже защо), и всеки, който има разумни въпроси и солидни аргументи, а не просто желание за механично отрицание и отхвърляне на идеята. Също така бихме искали тези, които отрицават и отхвърлят, да предложат ТЕХЕН проект – за което ще се радваме. Твърдим обаче, че изложеното по-горе е единственият възможен работищ ход да бъдем максимално подготвени за всякакви глобални предизвикателства и изненади и не само да оцелеем като нация и държава, но и да благоденстваме.		
3. pehlivanov 03 януари 2025 г. 11:52:09 ч.	В заглавието на Директива (ЕС) 2022/2557 на английски език е използван изразът „critical entities”, но не legal entities, на френски „entités critiques“, на немски е употребена думата „Einrichtung“. По-точен превод изглежда не „критичните субекти“, а „критичните предприятия“ или „критичните съоръжения“	Не се приема	Целта на предложението за законопроект е транспониране в българското законодателство на Директива (ЕС) 2022/2557. В официалния превод на директивата на български език понятието „critical entity“ е преведено/въведено като „критичен субект“.
4. b.bozhanov 12 януари 2025 г. 22:17:18 ч.	С въвеждането на критичните субекти следва да бъде направен преглед и евентуално изменение/отмяна/синхронизиране на други свързани теми: стратегически обекти (ПМС 181/ЗДАНС), обекти на критичната инфраструктура, оператори на съществени услуги, както и компетенциите и правомощията на различни органи спрямо 4-те вида.	Приема се по принцип	Направеното предложение ще бъде разгледано и обсъдено в хода на работата по изготвяне на законопроекта.

5. 13 януари 2025 г., Иван Цанков – управител на Ей И Ес България, становището е получено в МВР	Уважаеми г-н Министър, Ей И Ес България приветства предложения проект на Закон за устойчивост на критичните субекти. Считаме, че той представлява значителна и необходима стъпка напред в осигуряването на надеждност и устойчивост на основните услуги, предоставяни чрез критичните инфраструктури, и е в синхрон с изискванията и целите на Директива (ЕС) 2022/2557, а именно: • Повишаване на доверието в основните услуги, които са от ключово значение за обществото и икономиката. • Намаляване на разходите за възстановяване след значителни инциденти чрез превантивни мерки. • Осигуряване на равнопоставеност на критичните субекти в ЕС. След запознаване с приложените документи относно проекта на Закон за устойчивост на критичните субекти, Ей И Ес България подкрепя структурирания подход, включващ Национална рамка за устойчивост, идентифициране на критичните субекти и въвеждане на задължения за контрол, уведомяване и санкциониране. В унисон със световните стандарти и добри практики* предлагаме да бъде въведено допълнение към Глава трета от проектозакона, което да въведе минимални технически и организационни изисквания за физическа сигурност, съобразени със съвременните рискове и заплахи. Допълнението следва да обхване всички аспекти на физическата сигурност в един обект(субект) от критичната инфраструктура, включително проектиране, строителство, системи за физическа и техническа сигурност, охранителни сили, контрол на достъпа, допускане на лица и материали, задължителни обучения и одити (проверки), координация с местната власт и националните органи ангажирани с опазването на критичната инфраструктура. Това предложение е в съответствие с целите на закона и изискванията на Директива (ЕС) 2022/2557 и ще допринесе за укрепване на устойчивостта на критичните субекти както на национално, така и на европейско ниво.	Приема се по принцип	В съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2022/2557, със законопроекта ще бъде въведено изискване към критичните субекти да предприемат технически мерки, организационни мерки и мерки за сигурност, за да гарантират своята устойчивост.

	За справка прилагаме списък със световни стандарти и добри практики, адресиращи физическата сигурност в критичните инфраструктури: ***US** • FEMA P-426 (Reference Manual to Mitigate Potential Terrorist Attacks Against Buildings) • FEMA P-455 (Design Guide for Improving Critical Facility Safety from Natural Hazards) • NFPA 5000 (Building Construction and Safety Code) • Department of Homeland Security (DHS) Infrastructure Protection Guidelines • Critical Infrastructure Protection (CIP) Standards на NERC • Interagency Security Committee(ISC) Standards • ASCE 7 (Minimum Design Loads for Buildings and Other Structures) ***Международни** • ISO 31000 (Управление на риска) • BS 851188 (Resilience Standards for Infrastructure) • ISO 22301 (Системи за управление на непрекъснатостта на бизнеса)		
6. 21 януари 2025 г., Малина Крумова – председател на Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“, становището е получено в МВР	Във връзка с публикувания на портала за обществени консултации на Министерския съвет Консултационен документ за проект на Закон за устойчивост на критичните субекти Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“ изразява следното становище по поставените въпроси в общественото обсъждане: 1. Считате ли, че въвеждането в националното законодателство на изискванията на Директива(ЕС) 2022/2557 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за устойчивостта на критичните субекти и за отмяна на Директива 2008/114/ЕО на Съвета ще бъде оптимално с приемането на нов закон? Ако не, какви са основните съображения или възможни пропуски, според Вас? Въвеждането в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2022/2557 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за устойчивостта на критичните субекти и за отмяна на Директива 2008/114/ЕО на Съвета с приемането на нов закон ще създаде рамка за гарантиране на	Приема се по принцип	Предвид липсата на конкретни предложения и мотиви промени в посочените нормативни актове ще бъдат предложени в случай на идентифициране на необходимост от такива.

	устойчивостта на критичните субекти по отношение на всички опасности, независимо дали са природни или антропогенни, случайни или умишлени, както и към постигане на равнопоставеност на критичните субекти в Р България. 2. Какви са (качествено и количествено) очакваните негативни (разходи) и положителни (ползи) въздействия за всяка от заинтересованите страни - органи на изпълнителната власт и техните администрации (Администрация на Министерския съвет, министерства, държавни агенции, изпълнителни агенции), осъществяващи и провеждащи държавната политика на национално ниво в секторите посочени в Приложението към Директива (ЕС) 2022/2557, както и в областта на националната сигурност; субекти, които предоставят една или повече основни услуги в секторите, посочени в Приложението към Директива (ЕС) 2022/2557; потребители на една или повече основни услуги (юридически и физически лица)? Ползите от въздействия за всяка от заинтересованите страни органи на изпълнителната власт и техните администрации (Администрация на Министерския съвет, министерства, държавни агенции, изпълнителни агенции), осъществяващи и провеждащи държавната политика на национално ниво в секторите, посочени в Приложението към Директива (ЕС) 2022/2557, както и потребители на една или повече основни услуги (юридически и физически лица), са от съществена важност за секторите на енергетиката и транспорта за реализирането на превантивни мерки и процедури за установяване и означаване на Европейски критични инфраструктури (ЕКИ). Основните ползи за всяка от заинтересованите страни са уреждане съдържанието и изискванията за приемането на национална стратегия за повишаване на устойчивостта на критичните субекти; извършването на национална оценка на риска за съответните сектори и подсектори по приложението към закона; установяването на критичните субекти; създаването, воденето и поддържането на регистър на критичните субекти; въвеждане на необходимите механизми за координация, превенция и подобряване на		

	готовността на институциите да реагират в случай на инциденти както и повишаване на осведомеността на населението. 3. Кои нормативни актове следва да се променят с приемането на Закон за устойчивост на критичните субекти? Нормативните актове, които следва да се променят след приемането на Закона за устойчивост на критичните субекти, са: Закон за националната сигурност; Закон за отбраната и въоръжените сили на Република България; Закон за защита при бедствия; Закон за МВР; Закон за устройство на територията; Закон за опазване на околната среда; Закон за движението по пътищата; Закон за безопасно използване на ядрената енергия; Закон за здравето.		